

Статистичка веројатност за љубов на прв поглед

ЏЕНИФЕР И. СМИТ

Statisti~ka verojatnost za QUBOV na PRV POGLED

Xenifer I. Smit

„Вртоглава дваесет и четири часовна животна и љубовна приказна која ќе остане со вас засекогаш.“

Sugarscape

„Ова е книгата која не смеете да ја пропуштите во 2012 година.“

Кејт Кларк

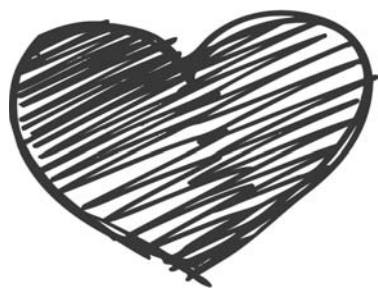
„Слатка, нежна и поучна.“

The Bookette

„Ја прочитав во еден здив и кога конечно ја спуштив бев насмеана од уво до уво и со насолзени очи.“

Керис Стејнтон

ZA KELI I EROL

***„И ох, постојат денови во овој
живот за кои вреди да се живее и
за кои вреди да се умре.“***

Чарлс Дикенс
„Нашиот заеднички пријател“

Ако и ти сакаш книги...

Izdava-ka ku}a Sakam Knigi

www.sakamknigi.mk

Местото каде ќе дознаеш што навистина
вреди да се прочита...

Наслов на оригиналот

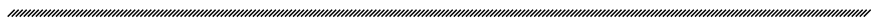
Statistical probability of love at first sight

© Jennifer E. Smith, 2012

Copyright © за македонското издание
Издавачка куќа Сакам книги, 2012

Превод Ивана Николовска
Јазична редакција Ана Кулеванова
Лектор Марија Иванова

Главен уредник Ивана Николовска
Маркет менаџер Деана Николовска
Дизајн на корица Диме Спасев
Компјутерска обработка Диме Спасев

Сите права за книгата се задржани. Ниту еден дел од ова издание не смее да биде препечатуван, копиран или објавуван во која било форма или на кој било начин во електронските или печатените медиуми, без писмена согласност од издавачот.

**Ова издание е финансирано и поддржано од
Министерство за култура на Република Македонија**

Statisti~ka verojatnost za QUBOV na PRV POGLED

Xenifer I. Smit

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

PROLOG

Постојат толку многу начини сè да се одвиваше и да завршеше поинаку.

Замислете таа да не ја заборавеше книгата.

Немаше да треба да трча назад до куќата додека мајка ѝ ја чекаше надвор во автомобилот со запален мотор кој испушта облак од издувни гасови во доцната попладневна горештина.

Или дури и ако се вратиме уште поназад: Замислете порано да го облечеше фустанот, па порано да забележеше дека прерамките се премногу долги и мајка ѝ да не мораше да го влечка својот стар прибор за шиене, претворајќи ја полицата во кујната во оперативна маса во обид да го спаси сиротото безживотно парче од виолетова свила во последна минута.

Или понапред: ако не се исечеше додека се обидуваше да го испечати билетот, ако не го загубеше полначот за телефон, ако немаше метеж на автопатот кон аеродромот. Ако не го погрешеа излезот или ако таа беше малку поумешна при застанувањето на секоја патарина, па да не летаа пари на сите страни и под седиштата додека луѓето зад нив речиси заспиваа на сирените.

Или ако тркалцата од нејзиниот куфер не беа расклатени.

Ако трчаше малку побрзо кон излезот.

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

Иако, можеби немаше да биде важно во секој случај.

Можеби колекцијата од доцнења кои се собраа во текот на денот е сосема неважна и ако не беше некое од нив ќе беше нешто сосема друго: времето над атлантскиот океан, дожд во Лондон, тешки облаци кои се задржале час подолго од предвиденото пред да продолжат понатаму со својот ден. Хедли не верува којзнае колку во работи како судбина, но таа исто така никогаш не верувала нешто посебно и во точноста на воздушната индустрија.

Има ли некој кој слушал за авион кој полетал навреме?

Таа никогаш во животот нема пропуштено лет. Ниту еднаш.

Но, ова попладне, кога конечно стигнува до влезот, таа ги наоѓа само аеродромските работници кои ги затвораат вратите и ги исклучуваат компјутерите. Часовникот над нив вели 18:48, а од прозорецот може да се види авионот како стои мирно како некоја железна тврдина. Од изразот на нивните лица веќе е јасно дека никој нема шанса да помине преку нив и да се качи во тој авион.

Таа доцни само четири минути, што и не изгледа толку долго кога добро ќе размислиш; тоа е една пауза за реклами сред филм, тоа е кусиот одмор помеѓу часовите на училиште, тоа е времето кое е потребно за да зготвиш или подгрееш еден оброк во микропечка.

Четири минути се ништо.

Секој Божји ден, на секој можен аеродром, има луѓе кои стигнуваат за своите летови во последен момент, задишано ги сместуваат своите куфери, а потоа буквално се фрлаат во седиштата со воздишка од олеснување пред авионот да се вивне кон небото.

Но тоа не е случајот со Хедли Саливан, која дозволува ранецот да ѝ се лизне од рака додека стои пред прозорецот и гледа како нејзиниот авион се одлепува од пистата без неа.

Преку океанот, татко ѝ наздравува за последен пат, а хотелските работници со бели ракавици го полираат сребротото за утрешната прослава. Зад неа, момчето со билет за 18В за следниот лет за Лондон, јаде крофна со шеќер во прав, без воопшто да го забе-

Xenifer I. Smit

лежи белиот прав на неговата сина кошула.

Хедли ги затвора очите - само за кратко - и кога повторно ги отвора, авионот го нема.

Кој би рекол дека четири минути можат да променат сè?

1

18:56 ~asot vo Wujork

23:56 ~asot vo London

Аеродромите се одаи за мачење ако си клаустрофобичен.

Не се работи само за стравот од летот кој е пред тебе - да бидеш натискан во седишта како сардина, а потоа катапултиран низ воздухот во тесна метална цевка - туку тука исто така се и самите терминали, метежот од луѓе, матноста и вртењето на местото, сето движење и бучава, сета паника и викотница и капак на сето тоа, затвореноста на местото со големи прозорци како да си во некоја монструозна фарма за мравки.

Ова е една од многуте работи на кои Хедли се обидува да не мисли додека беспомошно стои пред шалтерот за билети. Светлината надвор почнува да исчезнува, а нејзиниот авион сега е некаде над атлантскиот океан. Таа може да почувствува како нешто во неа се издишува, како бавно испуштање на воздух од надуван балон. Дел од лошото чувство се должи на претстојниот неизбежен лет, дел на самиот аеродром, но најголем дел - *најголем дел* се должи на нејзиното помирување со фактот дека сега ќе доцни на свадбата на која воопшто не сакаше ниту да оди и нешто во врска со тоа мизерно извртување на судбината ја тера да се чувствува како да ѝ се плаче.

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

Оние исти работници кои ја затвораа вратата сега се собрани на другата страна од шалтерот за да се муртат кон неа со израз на невидена нетрпеливост на нивните лица. Екранот зад нив веќе е вклучен на најавата за следниот лет од ЦФК до Хитроу кој полетува дури за три часа, а прилично брзо станува јасно дека Хедли е единствената работа која стои помеѓу нив и крајот на нивната смена.

„Жал ми е, госпоѓице“, вели едната од нив, иако се гледа дека таа воопшто не жали за ништо. „Нема ништо што може да направиме, освен да се обидеме да ве сместиме на следниот лет.“

Хедли отсутно кима со главата. Таа ги помина последните неколку недели потајно посакувајќи да се случи нешто вакво, иако да признаеме, нејзините сценарија беа малку подраматични од ова: масовен штрајк на аеродромот, епска бура, страшен грип поради кој се забранува излегување од земјата, па дури и некои сипаници поради кои би се спречило летањето. Сите тие би биле перфектно добри причини за таа да може да го пропушти патувањето и да не треба да го гледа татко ѝ како се движи кон олтарот со жена која таа никогаш не ја запознала.

Но доцнењето од четири минути и испуштањето на летот изгледаат малку несоодветно, можеби дури и малку сомнително, и Хедли не е сигурна дека нејзините родители - ниту еден од нив - ќе разберат дека сето тоа не било нејзина вина. Всушност, таа се сомнева дека ова би можело да се најде на кратката листа од работи во врска со кои тие се согласуваат.

Нејзина беше идејата да ја прескокне пробната вечера и да пристигне во Лондон утрото на свадбата. Хедли не го видела татко ѝ подолго од една година и не беше сигурна дека би можела да седи во иста просторија со сите важни луѓе во неговиот живот - неговите пријатели и колеги, малиот свет кој тој го изградил за себе на еден океан далеку од неа - додека сите наздравуваат за здравјето и среќата, почетокот на неговиот нов живот. Да се прашуваше таа, тогаш воопшто немаше ниту да оди на свадбата, но се покажа дека таа одлука е веќе донесена наместо неа и дека на таа тема не смее да се преговара.

„Тој сè уште ти е татко“, мајка ѝ постојано ја потсетуваше, како тоа да беше нешто што Хедли би можела да го заборави. „Ако не

Xenifer I. Smit

отидеш, подоцна ќе се каеш. Знам дека ти е тешко да го разбереш тоа кога имаш седумнаесет години, но верувај ми. Еден ден ќе ти биде криво.”

Хедли не е многу сигурна во тоа.

Девојката зад шалтерот сега буквално треска по тастатурата од нејзиниот компјутер, силно ги притиска копчињата и прави балони со гумата за цваќање. „Имаш среќа“, вели таа, победнички кревајќи ги рацете во воздух. „Можам да те сместам во 10-24. Седиште осумнаесет А. До прозорецот.“

Хедли речиси се плаши да го постави следното прашање, но секако го поставува: „Кое време полетува?“

„Девет и педесет и четири“, вели девојката. „Утре наутро.“

Хедли го замислува прекрасниот краснопис на тенката свечена свадбена покана која стои на нејзиниот плакар веќе со месеци. Церемонијата ќе започне утре напладне што значи дека ако сè оди според планот - летот, царината, таксито, сообраќајот, ако времетраењето на сите работи биде совршено синхронизирано - таа сè уште има шанса да стигне навреме. Но сама мала шанса.

„Патниците ќе почнат да се качуваат во девет и четириесет и пет. Низ оваа врата“, вели вработената, подавајќи ги документите и покажувајќи кон излезот. „Имај пријатен лет.“

Хедли поминува покрај прозорецот и ја набљудува редицата од сиви столици, од кои повеќето се веќе зафатени. Го става ранецот на врвот од нејзиниот куфер со тркалца и почнува да буричка, барајќи го мобилниот телефон, а потоа прелистува низ броевите во потрага по бројот на татко ѝ. Тој е запишан едноставно како „Професорот“, уште од пред 18 месеци, кратко откако дозна дека тој нема да се врати во Конектикат и зборот *тато* за неа стана непријатен потсетник секојпат кога ќе го отвореше телефонот.

Нејзиното срце се забрзува сега додека почнува да свони; иако тој сè уште се јавува прилично често, таа најверојатно му се нема јавено повеќе од петпати. Таму сега е речиси полноќ и кога тој конечно крева слушалка, гласот му е слаб, забавен од сон или алкохол. Или можеби од двете.

„Хедли?“

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

„Го пропуштив летот“, вели таа. Студенилото во гласот ѝ доаѓа природно кога зборува со него во последно време, тоа е како несакана последица од нејзиното општо неодобрување на неговите акции.

„Што?“

Таа воздивнува и повторува: „Го пропуштив летот.“

Во позадина, Хедли може да ја чуе Шарлот како мрмори и нешто се пали во неа, брза искра на бес. И покрај лигавите мејлови кои жената ѝ ги праќаше уште откако татко ѝ ѝ предложи брак - полни со свадбени планови и фотографии од нивното патување во Париз, молби за Хедли да се инволвира во сето тоа и сите потпишани со одвратно „хохо“ (како едно х за бакнеж да не е доволно) - помина точно една година и деведесет и шест дена откако Хедли одлучи дека ја мрази и ќе биде потребно многу повеќе од покана за да биде деверица за да престане да го чувствува тоа за Шарлот.

„Па“, вели татко ѝ „зеде ли карта за друг?“

„Да, но тој полетува во десет.“

„Утре?“

„Не, вечерва“, вели таа. „Ќе патувам низ минатото качена на комета.“

Татко ѝ го игнорира ова. „Тоа е премногу доцна. Премногу е близу до почетокот на церемонијата. Нема да можам да те земам од аеродром“, вели тој, и се слуша придушено шепотење додека тој ја покрива слушалката за да ѝ каже нешто на Шарлот. „Можеби ќе можеме да ја пратиме тетка Мерилин да те земе.“

„Која е тетка Мерилин?“

„Тетка ѝ на Шарлот.“

„Имам седумнаесет години“, го потсетува Хедли. „Прилично сум сигурна дека ќе можам да се снајдам и сама да стигнам до црквата со такси.“

„Не знам“, вели татко ѝ. „Првпат доаѓаш во Лондон...“ Гласот му се губи, а потоа се слуша како го прочистува грлото со слабо кашлање. „Мислиш дека мајка ти би се сложила со тоа?“

Xenifer I. Smit

„Мама не е тука“, вели Хедли. „Претпоставувам дека ѝ е доволно што била на првата свадба.“

Тишина на другата страна од линијата.

„Ќе бидам добро, тато. Ќе се сретнеме во црквата утре. Се надевам дека нема да доцнам многу.“

„Добро“, вели тој нежно. „Едвај чекам да те видам.“

„Да“, вели таа, неспособна да се натера да му возврати на кажаното. „Се гледаме утре.“

Дури откако ја спушта слушалката, Хедли сфаќа дека воопшто не го праша како поминала пробната вечера. Не е ни сигурна дали воопшто сака да знае како поминала.

Таа само стои таму, долго време, со телефонот уште силно стегнат во раката, обидувајќи се да не размислува за тоа што ја чека на другата страна од океанот. Во воздухот се шири миризба на переци од блискиот штанд, од која малку ѝ се лоши, и нема нешто што повеќе би сакала во моментот од тоа да седне, но терминалот сега е преполн со луѓе кои штотуку се симнаа од авионот кој пристигна. Секој од луѓето си ја чува својата територија поставувајќи куфери и багаж околу себе како да има намера вечно да живее овде. Сите агли од просторијата се зафатени од страна на семејства кои чекаат, на сите празни столчиња има куфери, мрсни кеси од Мек Доналдс расфрлани по подот. Додека се обидува да си го пробие патот покрај еден човек кој спие на својот ранец, Хедли се чувствува како таванот да почнува да се спушта надолу, како сидовите да се стеснуваат, како метежот околу неа да ја гуши и мора да се потсети себеси да земе воздух.

Забележува едно празно столче и почнува побрзо да оди кон него, истовремено внимавајќи да не прегази нечие стапало со куферот кој го влечка зад себе и обидувајќи се да не размислува за тоа колку ќе биде стуткан нејзиниот будалест виолетов фустан кога ќе пристигне следното утро. Планот беше да има неколку часа за да се подготви во хотелот пред церемонијата, но сега ќе мора да лета кон црквата како луда. Од сите грижи кои таа ги има во моментот, ова не се рангира особено високо на листата на Хедли, но сепак е малку смешно да се замисли каква паника ќе кренат пријателките на Шарлот; тоа што нема да има време

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

да си ја среди косата несомнено се смета за огромна катастрофа според нив.

Хедли е прилично сигурна дека зборот *каење* е премногу слаб за да ги опише нејзините чувства во врска со тоа што се сложи да биде деверица, но упорните мејлови на Шарлот и молбите на татко ѝ ја преморија. Да не ја споменуваме изненадувачката поддршка на мајка ѝ за таа идеја.

„Знам дека тој не ти е омилена личност на светот во моментот“, рече таа „и дефинитивно не ми е ниту мене. Но дали навистина сакаш еден ден да го разгледуваш тој албум со фотографии, можеби со твоите деца, и да зажалиш што не си била дел од тоа?“

Хедли навистина не мислеше дека тоа некогаш би можело да ѝ пречи, но можеше да им ја сфати поентата на сите, па полесно беше едноставно да се сложи и да ги усреќи, дури и ако тоа значеше да издржи еден ден во високи потпетици, огромна количина на лак за коса и свадбени фото сесии. Кога остатокот од „свадбената група“ - збир од триесет и нешто годишни пријателки на Шарлот - дозна за американската тинејџерка која се приклучи на нивната група, Хедли брзо почна да ги добива нивните групни мејлови за добредојде. Тоа беа ланец од мејлови полни со извичници кои циркулираа низ групата. И иако Хедли никогаш ја немаше запознаено Шарлот и помина година и половина обидувајќи се тоа да остане така, таа ги знаеше преференциите на жената на многу теми во врска со свадби - важни прашања како: дали преферира салонки или сандали со отворени прсти, какви цвеќиња сака во бидермаерот; и, најлошо и најстрашно од сè, каква долна облека сака за првата брачна ноќ. Беше неверојатно, навистина, бројот на мејлови кои можеше да ги предизвика една свадба. Хедли знаеше дека дел од жените беа колешки на Шарлот од универзитетската уметничка галерија во Оксфорд, но беше тешко да се поверува дека тие воопшто имаа време за некаква работа. Изгледаше како да беа постојано пред компјутер. Таа требаше да се сретне со нив во хотелот утре рано наутро, но сега најверојатно ќе мораа да се шминкаат, да си ги закопчуваат фустаните една на друга и да си ги виткаат косите без неа.

На другата страна од прозорецот, небото сега е пепелаво розово и светлата од авионите почнуваат да светкаат. Хедли може

Xenifer I. Smit

да си го види одразот во стаклото, русата коса и крупните очи, изгледа некако уморно како патувањето да е веќе зад неа. Таа седнува на едно столче помеѓу постар маж кој чита весник и толку силно ги врти страниците што може да се очекува весникот да му летне од раце и средовечна жена со везена мачка на ролката која плете нешто што сè уште не се знае што ќе биде.

Уште три часа, мисли таа гушкајќи си го ранецот, а потоа сфаќа дека нема поента да ги одбројуваш минутите до нешто од што се плашиш; поточно би било да рече *уште два дена*. Уште два дена и таа повторно ќе биде дома. Уште два дена и ќе може да се преправа дека ова никогаш не се случило. Уште два дена и викендот од кој се плашеше толку долго, ќе остане зад неа.

Таа го мести ранецот во skutот, сфаќајќи малку предоцна дека не го закопчала целосно и неколку работи од него паѓаат на подот. Хедли посегнува прво по сјајот за усни, потоа по списанието со озборувања, но кога посегнува да ја крене тешката црна книга која ѝ ја даде татко ѝ, момчето од спротивните столчиња ја дофаќа книгата пред неа.

Тој кратко погледнува во предната корица пред да ѝ ја подаде и Хедли ја забележува искрата на препознавање во неговите очи. Потребна ѝ е само една секунда за да сфати дека тој мора да мисли дека таа е од оние личности кои го читаат Дикенс на аеродром и малку ѝ недостига за да му каже дека не е; всушност, таа ја имаше книгата со години и никогаш ја немаше отворено. Но наместо тоа, таа благодарно му се насмевнува и се врти кон прозорците, чисто за во случај ако тој има намера да започне разговор.

Затоа што на Хедли сега не ѝ е до зборување, дури ниту со некој толку сладок како него. Нејзе всушност не ѝ е ниту до седење тука. Денот кој е пред неа е како некое живо суштество кое дише и живее, нешто кое се движи кон неа со вознемирувачка брзина и останува само прашање на време кога ќе ја собори и фрли со грбот на земја. Стравот од влегувањето во тој авион - да не го споменуваме стигнувањето во Лондон - е нешто речиси физичко; ја тера да се подместува на столчето, прави нозете да ѝ цупкаат во место, а прстите да ѝ мрдаат без посебна причина.

Човекот покрај неа гласно си го дува носот, а потоа го враќа вниманието на весникот и Хедли се надева дека тој нема да седи

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

до неа и во авионот. Седум часа се долго време, преголем дел од денот за да бидат препуштени на случајност. Нормално дека никогаш не би тргнала на патување со некој кој не го познава, а сепак, колкупати се имаше најдено на лет до комплетен странец, лакт до лакт, еден до друг, како заедно да летаат низ земјата? Тоа е работата со летањето: Можеш да зборуваш со некого со часови без да му го знаеш името, да ги поделиш со него своите најдлабоки тајни и после тоа никогаш повторно да не го видиш.

Додека човекот го накусува вратот за подобро да чита, неговата рака ја допира раката на Хедли и таа нагло станува, префрлувајќи го ранецот преку рамото. Околу неа, просторијата за чекање сè уште врие од луѓе и таа погледнува низ прозорците со копнеж, посакувајќи да можеше да биде надвор сега. Хедли не е сигурна дека ќе може да седи овде, на едно место во текот на следните три часа, но помислата да го влечка својот куфер низ гужвата е ужасна. Таа го зема куферот и го доближува до своето празно столче за да изгледа како зафатено, а потоа се врти кон жената со ролката.

„Ќе може ли да внимавате на мојот куфер неколку минути?“ прашува таа и жената која плете ѝ се мурти.

„Не би требало да го правиш тоа“, вели таа сериозно.

„Само минута-две“, објаснува Хедли, но жената едноставно одмавнува со главата како да не сака да биде вмешана во какво и да е сценарио кое треба да се случи.

„Јас можам да внимавам на него“, вели момчето од столчињата спроти неа и Хедли го погледнува - навистина го погледнува - за првпат. Неговата темна коса е малку подолгичка отколку што би требало и на неговата кошула има ронки, но кај него исто така има нешто впечатливо. Можеби е неговиот акцент за кој таа е прилично сигурна дека е британски или можеби поткревањето на крајчето од устата додека се обидува да се воздржи од смеење. Хедли не е сосема сигурна што точно е во прашање, но нејзиното срце неочекувано прескокнува кога тој ја погледнува, а неговите очи прелетуваат од неа кон жената чии усни се стегнати во тенка линија од неодобрување.

„Тоа е *противзаконски*“, вели жената под нос, а погледот ѝ

Xenifer I. Smit

се насочува кон крупните мажи од обезбедувањето кои стојат на неколку метри од нив.

Хедли повторно погледнува во момчето кое ѝ упатува сочувствителна насмевка. „Нема врска“, вели таа. „Ќе го земам со себе. Фала во секој случај.“

Таа почнува да си ги собира работите, ја става книгата под рака и го префрла ранецот преку другото рамо. Жената неволно си ги повлекува стапалата кога Хедли поминува со куферот пред неа. Кога стигнува на крајот од просторијата за чекање, еднобојниот килим му го препушта просторот на линолеумот во ходникот и нејзиниот куфер пружа отпор на малата гумена препрека која ги дели двата пода. Тој се заглавува, се превртува од едно тркало на друго и кога Хедли се обидува да го исправи, книгата од под нејзината рака се лизга и паѓа на земја. Кога таа се наведнува да ја земе книгата, нејзиниот џемпер исто така паѓа.

Мора да ме зезаш, помислува Хедли, дувајќи едно праменче коса од своето лице. Додека таа да успее да собере сè и да посегне по својот куфер, тој повеќе не е тука. Вртејќи се, таа се вљашува кога забележува дека момчето стои покрај неа со својата торба закачена на рамото. Нејзините очи патуваат надолу и гледаат како неговата рака ја стега рачката од нејзиниот куфер.

„Што правиш?“ прашува таа, трепкајќи.

„Ми изгледаше како да ти треба помош.“

Хедли само зјапа во него.

„И вака е совршено законски“, додава тој со широка насмевка.

Таа ги крева веѓите, а тој го подисправува телото, како веќе да не е толку сигурен во себе. На Хедли ѝ светнува дека тој можеби планира да го украде нејзиниот багаж, но ако навистина е така, тоа не е многу добро скроен план со голема добивка, бидејќи единствените работи во нејзиниот куфер се пар чевли и фустан. А таа би била и повеќе од среќна да ги загуби тие работи.

Хедли долго време стои во место и се прашува што поточно направи и на што се должеше тоа што си најде помошник за багажот. Но толпата луѓе околу нив се турка и ранецот ѝ тежи на рамото, а очите на момчето гледаат во нејзините со нешто што

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

личи на осаменост, како последната работа која ја сака тој сега е да биде оставен сам. А тоа е нешто што Хедли многу добро го разбира, па по некоја секунда, таа кима во знак на согласност. Тој го исправува куферот на тркалцата и заедно почнуваат да одат.

2

19:12 ~asot vo Wujork

00:12 ~asot vo London

Преку интерфонот доаѓа известување за патник кој го испушти својот лет и Хедли не може да не помисли: Што ако таа намерно го испушти својот лет? Но како да може да ѝ ги прочита мислите, момчето пред неа погледнува зад себе како да сака да се осигури дека таа сè уште е тука и таа сфаќа дека е благодарна што баш денес има друштво, колку и да е тоа неочекувано.

Тие поминуваат покрај големите прозорци преку кои се гледаат авионите надвор наредени еден до друг како за некоја парада и Хедли чувствува како нејзиното срце се забрзува од помислата дека наскоро ќе мора да се качи во авион. Од сите тесни места на светот, а ги има многу, безброј агли и ќошиња и дупки, ништо не ја стресува повеќе отколку кога пред себе ќе види авион.

За првпат сеслучилани, зашметувачката грижа, срцебиенето, болката и паниката во стомакот. Беше во тоалетот во хотелската соба во Аспен, надвор силно паѓаше тежок снег, а татко ѝ зборуваше на телефон во соседната соба. Тогаш Хедли за првпат доби ненадејно чувство дека сидовите премногу се стеснуваат и доаѓаат сè поблиску еден до друг, дека се приближуваат кон неа со бавна, но стабилна сигурност. Таа стоеше и се обидуваше да си го смири

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

дишењето додека срцето ѝ создаваше ритам во ушите, толку гласен што речиси го давеше звукот од придушените зборови на татко ѝ од другата страна на ѕидот.

„Аха“, велеше тој „се очекува да паднат уште десетина сантиметри вечерва, па би требало да биде совршено утре.“

Тие беа во Аспен веќе цели два дена и даваа сè од себе за да се преправаат дека тој распуст не е ништо поинаков од другите пред него. Секое утро стануваа рано за да стигнат на планината пред да се собере голема гужва, потоа тивко седеа со шолјите топло чоколадо во колибата и навечер играа монопол пред каминот. Но вистината беше дека тие поминуваа толку многу време во обид да не зборуваат за отсуството на мајка ѝ, што тоа стана единствената работа за која двајцата можеа да размислуваат.

А покрај тоа, Хедли не беше глупава. Човек не може да се спакува за да оди на Оксфорд еден семестар, да предава поезија неколку месеци и потоа одеднаш да одлучи дека сака развод без добра причина. И иако мајка ѝ немаше кажано ниту збор за тоа - таа всушност беше целосно тивка на сите теми во врска со татко ѝ - Хедли знаеше дека причината мора да е друга жена.

Таа планираше да се соочи со него за тоа за време на патувањето, да се симне од авионот, да упати обвинувачки показалец кон него и да побара да знае зошто тој не се враќа дома. Но кога стигна до делот за багажи каде тој ја чекаше, таа најде комплетно различен човек, со црвенкаста брада која не одговараше со неговата темна коса и насмевка толку широка што ги откриваше дупчињата помеѓу неговите заби. Беа поминати само шест месеци, но во тоа време, тој беше претворен во комплетен странец. Таа почувствува дел од нејзиниот *стар* татко дури кога тој застана за да ја прегрне, мирисајќи на цигари и колонска вода, а неговиот зарипнат глас ѝ шепна колку му недостигала. И од некоја причина, тоа беше уште полошо. На крајот, промената не е онаа која ќе ви го скрши срцето; тоа е нишката на познатото.

И така нејзината решителност исчезна и таа се претвори во кукавица. Наместо да се соочи со него, таа ги помина тие први два дена во чекање и набљудување, обидувајќи се да ги прочита линиите на неговото лице како мапа, да најде некој показател кој би можел да ѝ објасни зошто нивното мало семејство така

Xenifer I. Smit

ненадејно се распадна. Кога тој замина во Англија претходната есен, тие беа пресреќни и возбудени. Дотогаш тој беше професор во мал колеџ во Конектикат, па идејата за привремена работа во Оксфорд - кој го имаше најдобриот оддел за литература во светот - беше неодолива. Но Хедли тогаш требаше да ја почне својата последна средношколска година, а мајка ѝ не можеше да ја остави својата мала продавница за тапети на цели четири месеци, па така одлучија тие да останат дома до Божиќ, а потоа да му се придружат во Англија на неколку недели и на крајот сите да се вратат дома заедно.

Тоа, се разбира, никогаш не се случи.

Во тоа време, мајка ѝ едноставно ја извести дека имало промена во плановите и дека ќе го поминат Божиќ кај баба ѝ и дедо ѝ на Хедли, наместо во Англија. Хедли некако веруваше дека кога тие ќе пристигнат, татко ѝ веќе ќе биде таму за да ја изненади, но вечерта беа само мајка ѝ, баба ѝ, дедо ѝ и куп подароци кои потврдуваа дека сите се обидуваат да ѝ надоместат за отсуството на нешто друго.

Со денови пред тоа, Хедли наслушуваше дел од напнатите телефонски разговори на нејзините родители и ја слушаше мајка ѝ како плаче преку отворите за вентилација во нивната стара куќа, но дури кога се вратија дома после Божиќ, мајка ѝ конечно објави дека таа и татко ѝ се разделуваат и дека тој ќе остане во Оксфорд уште еден семестар.

„Тоа ќе биде само разделба на почеток“, рече таа, тргнувајќи го погледот од патот пред себе и погледнувајќи во Хедли која тапо седеше на седиштето, апсорбирајќи ги големите новости една по една - прво, *Мама и тато се разведуваат*, а потоа, *Тато не се враќа назад*.

„Има цел океан помеѓу вас“, рече таа тивко. „Колку поразделени можете да бидете?“

„Правно“, рече мајка ѝ со воздишка. „Легално ќе се поделиме.“

„Зарем не треба прво да се видите? Пред да одлучите нешто такво?“

„Ох, злато“, рече мајка ѝ, тргнувајќи ја едната рака од воланот

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

и тапкајќи го коленото на Хедли. „Мислам дека е веќе одлучено.“

И така, само два месеци подоцна, Хедли стоеше во тоалетот во нивната хотелска соба во Аспен, со четкичката за заби во раката, додека гласот на татко ѝ стигнуваше до неа од соседната соба. Некоја минута порано, таа мислеше дека мајка ѝ се јавува за да ја провери и срцето ѝ заигра од таа помисла. Но тогаш го слушна како изговорува име - *Шарлот* - пред повторно да го стиши гласот.

„Не, во ред е“, рече тој. „Таа е во тоалетот.“

Хедли одеднаш почувствува треска и морници, прашувајќи се кога нејзиниот татко се претворил во човек кој користи англиски збор за тоалет, наместо американски, човек кој им шепоти на непознати жени од хотелски телефони, човек кој ја води својата ќерка на зимско патување како тоа да значи нешто, како тоа да е некое ветување, а потоа се враќа на својот нов живот како ништо од тоа да не се случило.

Таа направи еден чекор поблиску до вратата и го почувствува студенилото од плочките во тоалетот на своите боси нозе.

„Знам“, велеше сега тој со нежен глас. „И ти ми недостигаш мене, душо.“

Се разбира, помисли Хедли, затворајќи ги очите. *Се разбира*.

Тоа што беше во право воопшто не ѝ помогна; дали тоа воопшто некогаш успеало да ги подобри работите? Хедли чувствува како едно семе на лутина и огорченост почнува да пушта корени во неа. Тоа беше како семка од праска, нешто мало и тврдо и цврсто и лошо, горчина за која беше сигурна дека никогаш нема да исчезне.

Повторно се оддалечи од вратата, чувствувајќи како грлото ѝ се стега, а ребрата ја бодат во месото. Се погледна во огледалото и забележа како во нејзините образи се крева боја, а очите ѝ се замаглуваат од жештината на малата просторија. Ги стегна прстите околу работ на лавабото, гледајќи како ковчињата ѝ побелуваат, присилувајќи се да чека додека тој да го заврши телефонскиот разговор.

„Што не е во ред?“ праша татко ѝ кога таа конечно излезе од

Xenifer I. Smit

тоалетот, помина директно покрај него без збор и седна на еден од креветите. „Добро ли си?“

„Добро“, рече Хедли кратко.

Но тоа повторно се случи следниот ден.

Додека се возеа во лифтот кон лобито следното утро, веќе загреани под слоевите опрема за скијање, лифтот потскокна и нагло запре. Тие беа единствените двајца луѓе внатре, па си разменија празен поглед пред татко и да ги крене рамениците и да го стисне копчето за итни случаи. „Глупав проклет елеватор.“

Хедли зјапна во него. „Мислиш глупав проклет *лифт*?“

„Што?“

„Ништо“, промрморе таа и почна да ги притиска копчињата без никаков особен редослед, а тие се палеа и светкаа едноподруго со брзината со која се палеше паниката во неа.

„Мислам дека тоа не може никако да помогне...“ почна татко и, но се запре кога најверојатно забележа дека нешто не беше во ред. „Добро ли си?“

Хедли го повлече појасот од нејзината скијачка јакна, а потоа ја откопча. „Не“, рече таа со бесно срцебиење. „Да. Не знам. Сакам да излезам одовде.“

„Ќе дојдат брзо“, рече тој. „Не можеме да направиме ништо додека...“

„Не, *сега*, тато“, рече таа, чувствувајќи се како некоја благо полудена личност. Тоа беше првпат да го нарече „тато“ откако стигнаа во Аспен; до тој момент таа избегнуваше да го нарекува како било.

Неговите очи прелетаа низ малиот, тесен лифт. „Имаш напад на паника?“ праша тој и изгледаше како и самиот да почнува да крева паника. „Се случило ли ова претходно? Знае ли мајка ти...“

Хедли одмавна со главата. Ни самата не беше сигурна што точно се случуваше; знаеше само дека мораше да излезе оттаму и мораше да излезе *веднаш*.

„Еј“, рече татко и фаќајќи ја за рамената и присилувајќи ја да

Statisti-ka verojatnost za qubov na prv pogled

го погледне во очи. „Ќе бидат овде за минута, добро? Само гледај ме. Не размислувај за тоа каде се наоѓаме.“

„Добро“, промрморе таа, стегājќи ги забите.

„Добро“, рече тој. „Мисли на некое друго место. Мисли на некое отворено, широко место.“

Таа се обиде да си го смири подивениот ум, да поврати некој спомен, но нејзиниот мозок одбиваше да соработува. Лицето ѝ беше облеано со пот и беше тешко да се фокусира.

„Преправај се дека си на плажа“, рече тој. „Или на небото! Замисли го небото, важи? Помисли колку е големо, како не можеш да му го видиш крајот.“

Хедли ги затвори очите и се присили да го замисли бескрајното синило прошарено со по некој бел облак. Неговата длабочина, бескрајот, големината за која беше невозможно да знаеш каде завршува. Почувствува како срцето почна да ѝ се смирува, а дишењето да ѝ станува порамномерно. Ги отпушти рацете кои ѝ беа стегнати во тупаници. Кога ги отвори очите, лицето на татко ѝ беше пред нејзиното, спуштено на исто ниво, а неговите очи полни со грижа. Тие зјапаа еден во друг толку долго што изгледаше како цела вечност и Хедли сфати дека тоа беше првпат како си дозволи да го погледне во очи откако пристигнаа.

По некое време, лифтот почна да се движи и таа го испушти воздухот кој го држеше во себе. Со возеа во тишина, двајцата потресени, двајцата желни да излезат оттаму и да застанат под бескрајното западно небо.

Сега, сред преполниот терминал, Хедли го трга погледот од прозорецот, од авионите наредени еден до друг како играчки. Стомакот повторно почнува да ѝ се превртува; единствениот случај во кој замислувањето на небото не помага е кога си илјад-

Xenifer I. Smit

ници километри над земјата и кога немаш каде да одиш, освен да паднеш надолу.

Таа се врти и гледа дека момчето ја чека, неговата рака сè уште е замотана околу рачката од нејзиниот куфер. Тој се насмевнува кога таа доаѓа до него, а потоа продолжува низ долгиот ходник додека Хедли брза во обид да држи чекор со неговите големи чекори. Таа толку се концентрира да ја следи неговата сина кошула што кога тој ненадејно застанува, таа речиси се удира во него. Тој е повисок од неа барем десетина сантиметри и мора да погледне надолу и да ја поднаведне главата за да зборува со неа.

„Не те ни прашав каде одиме.“

„Лондон“, вели таа, а тој се смее.

„Не, мислев сега. Каде одиме сега?“

„Ох“, вели таа, триејќи си го челото. „Јас всушност, не знам. Да јадеме, можеби? Мене само не ми се седеше таму цела вечност.“

Ова не е целосно вистина; таа мислеше да отиде до тоалетот, но сега не може да му го каже тоа. Помислата тој учтиво да ја чека пред тоалетот додека таа внатре чека во ред не е баш најпријатна.

„Добро“, вели тој, гледајќи надолу во неа со темната косичка падната врз челото. Кога тој се насмевнува, таа забележува дека тој има дупче на едниот образ и нешто во врска со тоа ја вади од рамнотежа. „Тогаш каде?“

Хедли се крева на прсти и почнува да се врти во круг и да разгледува околу нив за да провери каков избор на ресторани имаат. Пица. Хамбургери. Таа не е сигурна дали тој ќе ѝ се придружи за јадење и веројатноста за тоа малку ја отежнува одлуката; таа практично може да го почувствува како ја чека и целото тело ѝ се напрега додека се обидува да смисли опција која има најмали шанси да ја остави со размачкана храна по целото лице, чисто во случај ако тој одлучи да ѝ се придружи.

По некое време кое изгледа како вечност, таа покажува кон еден мал ресторан малку подолу од нив и тој послушно се упатува во тој правец со нејзиниот црвен куфер зад себе. Кога стигнуваат таму, тој си го мести ранецот на рамото и погледнува во менито на излогот.

Statisti-ka verojatnost za quibov na prv pogled

„Ова е добра идеја“, вели тој. „Храната во авионот ќе биде лоша.“

„Каде одиш ти?“ прашува Хедли додека застануваат во ред.

„Лондон, исто како тебе.“

„Навистина? Кое седиште си?“

Тој ја става раката во задниот џеб од фармерките и го вади билетот, превиткан на половина и малку искинат на едниот ќош. „18-B.“

„Јас сум 18-A“, му кажува таа и тој се насмевнува.

„За малку.“

Таа кимнува кон големата кеса за костум која виси на неговото рамо. Неговиот показалец е свиткан околу рачката од закачалката. „И ти одиш на свадба?“

Тој се колеба, а потоа ја крева брадата како да сака да кимне.

„И јас“, вели таа. „Замисли колку ќе биде чудно ако излезе дека одиме на истата?“

„Не ми се верува“, вели тој, погледувајќи ја чудно и таа веднаш почнува да се чувствува будалесто. Се разбира дека не е истата свадба. Хедли се надева дека тој не мисли дека таа има впечаток дека Лондон е некое мало местенце каде сите се знаат еден со друг. Таа никогаш порано не била таму, но знае дека Лондон е огромен; според неа, градот е доволно голем за комплетно да изгубиш неког таму.

Момчето изгледа како да сака да каже нешто друго, но наместо тоа, се врти и покажува кон менито.

„Знаеш ли што сакаш?“

Дали знам што сакам? помислува Хедли.

Таа би сакала да си оди дома.

Таа би сакала нејзиниот дом да биде онаков каков што беше некогаш.

Таа би сакала да оди на кое било друго место, само не на свадбата на татко ѝ.

Xenifer I. Smit

Таа би сакала да *биде* на кое било друго место, освен на овој аеродром.

Таа би сакала да го знае неговото име.

По некое време, таа погледнува во него.

„Сè уште не“, вели таа. „Размислувам.“